

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu H. H.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego przeprowadzonego w dniu 15 października 2023 r.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 16 listopada 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 26 października 2023 r. (data stempla pocztowego) H. H. wniosła o „unieważnienie referendum” przeprowadzonego w dniu 15 października 2023 r. z uwagi na „dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom” mającego zmasowany charakter na terytorium całego kraju.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wniesiony został z naruszeniem terminu, dlatego podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej „u.r.o.”) przeciwko ważności referendum może być wniesiony protest ze względu na zarzut dopuszczenia się przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenia przepisów niniejszej ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum.

Jak stanowi art. 34 ust. 1 u.r.o. protest wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Jak stanowi ust. 2 przytoczonego przepisu, do warunków i trybu wnoszenia protestu oraz sposobu jego rozpatrywania i trybu podejmowania uchwały w tej sprawie przez Sąd Najwyższy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.

Protest referendalny, tożsamo jak protest wyborczy, wnosi się do Sądu Najwyższego bez pośrednictwa innych organów. Zachowanie terminu do wniesienia protestu bada się, uwzględniając datę nadania pisma bezpośrednio do Sądu Najwyższego w polskiej placówce operatora publicznego, nie zaś do innego organu, nawet związanego z przebiegiem referendum czy wyborów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2019 r., I NSW 59/19).

Protest wyborczy musi zostać wniesiony na piśmie, stąd niedopuszczalne jest wniesienie protestu w formie innej niż pisemna, tj. przez faks, e-mail lub ePUAP. Stąd też wysłane przez uczestniczkę w dniu 25 października 2023 r. wiadomości e-mail nie mogły odnieść skutku w postaci prawidłowego wniesienia protestu wyborczego do Sądu Najwyższego.

Zgodnie z art. 243 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 241 k.wyb., a więc również taki który wniesiony został z przekroczeniem terminu.

W dniu 18 października 2023 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej opublikowano wynik referendum przeprowadzonego w dniu 15 października 2023 r. W związku z powyższym od tej daty zaczął bieg 7-dniowy termin, w którym można było wnieść do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności referendum,

a który to termin upłynął w dniu 25 października 2023 r. Protest w niniejszej sprawie wniesiony został 26 października 2023 r., a więc po upływie przypisanego terminu.

Z uwagi na fakt, iż protest wyborczy wniesiony został po terminie, o którym stanowi art. 34 ust. 1 u.r.o., podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o.

[SOP]

[ms]